

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četr let
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 23. januarja 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 10.

Proti načrtu novega protidraginjskega zakona.

Protest združenih gospodarskih krogov.

Včeraj popoldne se je vršila v Zagrebu, v prostorih ondotne zbornice anketa glede načrta o novem zakonu o pobijanju špekulacije z živlenskimi potrebščinami. Ankete so se udeležile po svojih zastopnikih skoro vse zbornice, kakor tudi razne druge gospodarske korporacije in organizacije. Ljubljansko zbornico sta zastopala tajnika gg. dr. Fran Windischer in dr. Ivan Pless. Anketo je vodil predsednik zagrebške zbornice g. V. Arko. Po izbrnem referatu generalnega tajnika g. dr. A. Cuvaja je prišlo na anketo do naslednjega soglasnega zaključka:

Predstavniki gospodarskih korporacij in to: zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice, Zemaljskega saveza industrijalcev, Zveze trgovcev v Hrvatski in Slavoniji, Zveze hrvatskih obrtnikov, Udruženja obrtnikov, Zveze novčanin in zav. zavodov kraljevine SHS, Jugoslavskega saveza mlinov in ostalih gospodarskih korporacij iz področja zagrebške zbornice in delegirani tajniki (sekretari) trgovske in industrijske komore v Beogradu, trgovsko-obrtniških zbornic v Sarajevu, Osijeku, Splitu in Dubrovniku, in trgovsko-industrijsko-obrtniških (zanatskih) zbornic v Ljubljani, Novem Sadu in Vel. Bečkerek po izvršeni razpravi o načrtu zakona za pobijanje nedopuščene špekulacije z živlenskimi potrebščinami izjavljajo, da so prejeli vest o izdaji novega zakona o pobijanju draginje z največjim iznenadenjem, ker so bili prepričani, da je tudi našim merodajnim faktorjem že znano, da niso cene ekonomskih dobrin odvisne od volje proizvajalcev in ponudnikov, ampak da so strogo določene po ekonomskih silah na prostem tržišču. Zato je tako gospodarska veda, kakor tudi gospodarsko-politična praksa po celem svetu prišla do zaključka, da se potom policijsko-administrativnih mer ne morejo poljubno določevati cene potrebščinam. Maksimiranje cen, kot izolirana mera ne more imeti nobenega trajnega vpliva

za zasiguranje oskrbe po nizkih cenah. Maksimiranje je samo prva faza h končni socializaciji gospodarstva in ostavitvi današnjega družabnega gospodarskega reda (privatne lastnine in proste konkurence), ker maksimiranje more imeti samo tedaj izgleda za katerikoli uspeh, ako sledi za njim racionaliranje potrošnje in prisilna organizacija produkcije. Ta mera je v današnji dobi splošne poslovne depresije in stagnacije, ko morajo gospodarski krogi prodajati svojo robo za minimalen dobiček, a čisto tudi z izgubo, uprav nepojmljiva in zato smatrajo predstavniki gori navedenih zbornic in organizacij:

1. da bo tak zakon imel popolnoma nasprotno rezultate, nego mu je bila prvotna svrha, kar nam najbolje dokazuje izvajanje zakona o pobijanju draginje z dne 30. decembra 1921, ki je zlasti izpostavil neupravičenim šikanam male ljudi,

2. da krivda za to, da se kupna moč dinarja v državi ni dvignila v taki meri, kakor se je ojačala njegova valutarna vrednost, je v prvi vrsti države same, ki je naložila gospodarskim krogom velika davčna bremena, a je z druge strani z raznimi drugimi v glavnem tarifno-železniškimi in carinsko-političnimi merami najtežje zadelo gospodarski razvoj, a ni sama v stanu izvršiti redukcijo proračuna sorazmerno s povečano vrednostjo dinarja, ampak je nasprotno zadnja leta vedno bolj zviševala izdatke v državnem proračunu, in

3. da so slednjič tako mesta, kakor tudi občine krive, da cene ne padajo, ker so gospodarski krogi, ki imajo v njih svoje obrate, obremenjeni z raznimi uvoznimi in izvoznimi davki in visokimi deklaracijami, kar gre očito na škodo razvoja trgovine, obrti in industrije.

Iz vseh teh razlogov odklanjajo predstavniki uvodoma navedenih zbornic in gospodarskih organizacij vladin načrt o pobijanju nedopuščene špekulacije z živlenskimi potrebščinami v celoti in zahtevajo, da se razveljavi zakon o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije in da zavzame kr. vlada stališče popolne svobode produkcije in dela, ki je že itak zajam-

čena z ustavo, ker je svobodna konkurenca edini regulator cen, osobito v današnji obči poslovni depresiji.

Predstavniki gorinavedenih gospodarskih organizacij Hrvatske nalagajo trgovski in obrtniški zbornici v Zagrebu, da o tem njihovem stališču obvesti g. ministra socialne politike, g. ministra trgovine in industrije in g. ministra financ z obrazloženo predstavko, v kateri je treba obenem navesti vse ugovore proti peedinim določbam novega zakonskega načrta o pobijanju nedopuščene špekulacije z živlenskimi potrebščinami in da mora detajlno kritiko vpslati tudi vsem parlamentarnim klubom Narodne skupščine s prošnjo, da se zavzamejo za to, da ta časom neprimerni in reakcionarni načrt ne postane zakon. Obenem se poziva zbornica, da stopi v stik z organizacijami, katere zastopajo konsumente, da bi se tudi te izjavile proti temu načrtu.

Novi predpisi za krošnjarstvo.

Minister za trgovino in industrijo je izdal za krošnjarstvo nove predpise, ki ne vstrezajo povsem interesom trgovskega stanu. Ti predpisi se glas-
se sledeče:

1. Krošnjarstvo v mejah veljavnih predpisov je dovoljeno samo državljanom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Inozemci brezpogojno ne smejo krošnjariti, ako to ne bo izrecno dovoljeno po trgovski pogodbah, ki se še sklenejo. Z dosedanjimi trgovskimi pogodbami se ni niti eni državi priznala pravica, da bi smeli njeni državljani pri nas krošnjariti. Osebe, ki so v smislu uredbe o pridobitvi državljanstva potom opcije, optirale za naše državljanstvo, se smatrajo za naše državljanke, dokler se vprašanje njihovega državljanstva drugače ne reši.

2. Krošnjariti smejo samo osebe, ki imajo za to posebno dovoljenje od oblasti, pristojne za izdavanje takih dovoljenj. Za krošnjarstvo niso potrebne nobene druge legitimacije.

Pristojnost za izdavanje krošnjarskih dovoljenj pripada izključno samo oblastim, ki so po predpisih o kroš-

narstvu za to pooblašcene. Na področju veljavnosti zakona, odnosno naredbe o krošnjarstvu so ta oblastva po predmetnih specijalnih odredbah v oblastih Dalmacije, Slovenije, Bosne in Hercegovine srezki poglavarji, na Hrvatskem in v Slavoniji veliki župani, odnosno mestna poglavarstva v Zagrebu, Varaždinu, Osijeku in Zemunu, v Vojvodini podžupani v Saboru in v Velikem Bečkereku, v avtonomnih mestih pa mestni župani. V Srbiji in v Črni gori so pristojni za izdajanje krošnjarskih dovoljenj veliki župani na tem teritoriju, odnosno tam, kjer obstoje, uprave mest.

Za izdajo dovoljenja je pristojno edino oblastvo, na čigar področju prosilec stalno prebiva. To oblastvo mora vprašati pred izdajo dovoljenja za mnenje tudi oblastvo, v čigar področje je prosilec pristojen.

Izdano dovoljenje velja v okvirju specijalnih odredb posameznih pokrajinskih predpisov za celo državno področje. Vidiranje krošnjarskih dovoljenj ob prestopu iz ene oblasti v drugo odpade, ako je to vidiranje v posameznih pokrajinskih predpisano, ker se mora smatrati, da so take odredbe ukinjene z ustavo, s katero se je ustanovilo enotno državno področje in ukinilo prejšnje kronovine. Dovoljenja se smejo izdajati samo za dobo enega leta, smejo se pa od leta do leta podaljševati, a vendar ne za daljšo dobo nego eno leto.

Za izdajo dovoljenja pristojno oblastvo v obmejnih krajih sme izdajati krošnjarska dovoljenja samo v sporazumu s pristojno finančno upravo.

O izdanih dovoljenjih mora vsako oblastvo voditi poseben seznam, v katerem mora kronološko vpisovati vsa izdana dotekla ali podaljšana dovoljenja.

Na področju Srbije in Črne gore se sme dovoljevati krošnjarjenje izključno samo s predmeti hišne industrije, ki se izdelujejo v naši državi.

Na področju Bačke, Banata in Baranje je istotako dovoljeno krošnjariti z izdelki naše hišne industrije, a na tem področju ostanjejo še nadalje v veljavi privilegiji, navedeni v točki 6. teh predpisov.

Značaj izdelka hišne industrije se mora overiti s potrdilom občine, v ka-

Projekt zakona o pobijanju nedovoljene špekulacije z živlenskimi potrebščinami.

(Konec.)

Čl. 21. Prevzemanje (rekvizicija) teh obratov kakor tudi popis orodja in ostalega se ima tudi izvršiti komisijskim potom, o čemer se sestavi zapisnik, katerega ima podpisati tako lastnik rekviriranega obrata ali namestnik, katerega določi policijska oblast, kakor tudi član občinskega sodišča (mestnega odnosno občinskega poglavarstva). To komisijo tvori en organ mestne policijske oblasti in dva državljana, ki jih ta določi.

Čl. 22. Pri taksiranju jedil in lokalov, v katerih se izdajajo prostori za prenočevanje, je prepovedano oblastim, ki to vršijo, da podelijo lokale, ki so podvrženi temu taksiranju v večje število skupin, po krajevnih razmerah in okolnostih obratovališč in ugotoviti takso po določenih skupinah. Natančnejše odredbe o tem se bodo predpisale s pravilnikom.

Čl. 23. Prepovedano je kupovanje živlenskih potrebščin od proizvajalcev ali od onega, ki nosi živlenske potrebščine na trg še med transportom na potu do

tiga z namenom, da jih ne bi bilo na trgu, ali da bi jih bilo malo in da jih tako more sam prodajati po dražji cen. Ravnotako je prepovedano odvracati koga, da prinese na trg živlenske potrebščine v namenu, da bi jih ne bilo na trgu ali da bi jih bilo malo. Kdor se pragreši proti prednjim predpisom, se kaznuje z zaporom do meseca dni in denarno kaznijo do 5000 Din.

Čl. 24. Kdor je bil po tem zakonu v teku enega leta drugikrat kaznovan, se mu bo poostrila kazen še za polovico, a onemu, ki je bil kaznovan že trikrat, tudi v teku enega leta, se poleg take poostrene kazni prepove nadaljnjo izvrševanje obrta na istem mestu najmanj za leto dni, a največ za 2 leti.

Čl. 25. Lastnik obratovališča jamči za izrečeno denarno kazen, na katero bo obsojen njegov zastopnik ali služabnik solidarno z istima za dela, prepovedana po tem zakonu. Obsodba prepovedanega obratovanja se bo izrekla nad lastnikom istega. Kot lastniki obratovališča se razumejo tudi društva in juridične osebe.

Čl. 26. Zaporne kazni, izrečene po tem zakonu, se ne more nadomestiti z denarjem, a denarne kazni za primer nezterljivosti se morejo nadomestiti z zaporom, računajoč za vsakih 50 Din en

dan zapora. Toda te izpremembe novčane kazni v zaporno kazen ne smejo prekoraciti 3 mesecev.

Čl. 27. Taksiranje najpotrebnejših živlenskih potrebščin in prostorov za prenočišče potnikov po čl. 15. in 16. tega zakona, določijo občinski odbori (mestna, odnosno občinska zastopništva). V oblastih in okrožjih (županijskih) in mestnih izborejo občinski odbori (mestna, odnosno občinska zastopništva) iz svoje sredine ožji odbor 5 do 9 članov, ki bo v imenu odbora izdajal polnoveljavne odločbe o določevanju teh taks; bavil se bo s proučevanjem tržnih razmer in celokupnim poslom, ki pripade po tem zakonu pod pristojnost odbora, a v vsih drugih mestih bodo te obveznosti izvrševali sami občinski odbori (mestna odnosno občinska zastopstva). Predsednik tega ožjega odbora je po letih najstarejši odbornik.

Čl. 28. V kopaljških in zdraviliških se odbori za taksiranje po odstavku 1. prednjega člena sestavijo iz 3 članov pristojnega občinskega odbora (mestnega odnosno občinskega zastopstva), katere ta določijo in iz upravnika in komisarja dotičnega kopaljšča, odnosno zdravilišča, ako so ta pod državno upravo, a ako niso, tedaj stopi v sestavo odbora poleg

komisarja pristojni državni zdravnik. Predsednik tega odbora je upravnik kopaljšča, odnosno pristojni državni zdravnik.

Čl. 29. Občinski odbori (mestna odnosno občinska zastopstva) ali od teh izvoljeni posebni odbori, so dolžni najpozneje v teku 2 mesecev izza uveljavljanja tega zakona izvršiti taksiranje potrebščin in prostorov za prenočevanje po čl. 15. in 16. tega zakona.

Čl. 30. Minister socialne politike ima pravico kaznovati denarno do 5000 Din člane odborov, pristojnih za določevanje taks po prednjem členu, ako ne bi v roku, ki ga določa prednji člen, izpolnili svojo dolžnost. Z isto kaznijo jih more kaznovati tudi tedaj, ako so se tržne cene žive živine, borzne cene moke ali vobče tržne cene potrebščin, naštetih v čl. 15. in 16. tega zakona, bodisi režijski stroški ali dajatve znatno spremenile izza časa določitve takse, a niso dotični odbori na svojo iniciativo niti na zahtevo bodisi kateregakoli konsumenta ali mestne policijske oblasti spremenili določene takse; kakor tudi tedaj, ako niso svoje dolžnosti v splošnem redno vršili. Proti tem odločbam ministra socialne politike se more prigrasiti pri-

teri se taki izdelki delajo, a to potrdilo mora potrditi tudi pristojno srezko oblastvo.

Ostalo blago, s katerim se krošnjari, mora biti izdelano ali nabavljeno v državi. Izvor ali nakup blaga v državi mora krošnjari dokazati z nakupnimi listinami.

3. Prebivalstvo prejšnje kraljevine Srbije in Črne gore sme krošnjariiti tudi izven tega ozemlja, a samo z dovoljenji, katere posameznikom izdaja veliki župan njihovega stalnega bivališča.

Taka dovoljenja se morajo omejiti na rok, določen v točki 1. teh predpisov in se smejo izdajati samo osebam, katere so prekorajile 30 let starosti in nimajo nobene grusne, vidne bolezni ali napake ter niso bile kaznovane zaradi prestopkov po kazenskem zakonu, dalje zaradi tihotapstva, odnosno niso zapadle kazni zaradi nezadostnih dokazov. Uživati morajo vse državljske pravice in zaupanje oblastev.

Osebe, ki dobijo dovoljenje za krošnjarenje po teh predpisih, smejo krošnjariiti samo v okvirju odredb, predpisanih za krošnjarije na področju oblasti, na katerem krošnjarijo. Taka oseba se mora najdalje v roku 10 dni prijaviti pri oblasti, ki je v dotični oblasti pristojna za izdajanje krošnjarskih dovoljenj, da ji dovoljenje vidira. Isto dolžnost imajo krošnjariji, ki v svrhu krošnjarenja prestopijo meje bivše kraljevine Srbije iz oblasti, v katerih velja zakon, odnosno odredba o krošnjarstvu.

Glede predmetov, s katerimi se hoče krošnjariiti, se mora v izdanem dovoljenju izrecno navesti, da se sme krošnjariiti samo s predmeti, s katerimi je po zakonu o krošnjarstvu dovoljeno krošnjariiti in v tem pogledu nepotiti krošnjarija na oblast, ki je po gornjih predpisih pristojna za vidiranje krošnjarskega dovoljenja.

4. Za krošnjarstvo v obmejnih srezih vseh obmejnih oblasti veljajo odredbe § 11. zakona o krošnjarenju, to je krošnjariiti smejo v teh srezih v okvirju teh predpisov samo prebivalci navedenih obmejnih srezov.

5. Ugodnosti, priznane gotovemu prebivalstvu s § 17. zakona o krošnjarstvu in z vsemi ta paragraf popolnjujočimi odredbami, ostanejo še nadalje v veljavi, kolikor se morejo priznavati na področju, na katerem velja omenjeni zakon.

6. Prepovedi, katere obstoje v gotovih mestih posameznih pokrajin, se ti predpisi ne tičejo. Vendar pa prepovedi ne veljajo za predmete domače hišne industrije, tako da se smejo ti predmeti prodajati po vsej državi brez vsakih izjem.

Prepovedi se morajo v dovoljenju izrecno navesti. Seznam vseh mest, v katerih je prepovedano krošnjariiti, objavi ministrstvo trgovine in industrije v Službenih Novinah. Za izdajo novih in za ukinjenje dosedanjih pre-

povedi je pristojno izključno samo ministrstvo trgovine in industrije.

7. Vsa dovoljenja, izdana do sedaj od katerekoli oblasti v državi, se morajo v roku dveh mesecev od razglasitve teh predpisov najstrožje revidirati. Vsako dovoljenje, katero se je izdalo v nasprotju s pravili teh predpisov in z odredbami veljavnih predpisov o krošnjarstvu, se mora krošnjarju odvzeti in dostaviti ministrstvu zaradi razveljavljenja, a nadaljnje krošnjarenje se mora lastnikom takoj zabraniti.

Vsako po uveljavljanju teh predpisov protizakonito izdano krošnjarsko dovoljenje, se mora krošnjarju takoj odvzeti in vsak tak primer je naznati ministrstvu trgovine in industrije radi nadaljnjega postopanja napram uradnikom, ki bi izdajali taka dovoljenja.

8. Ti predpisi se objavijo v Službenih Novinah.

Državna industrijska politika in naša industrija.

(Poročal ing. Milan Šuklje na izredni Glavni skupščini Zveze industrijcev dne 15. januarja 1926.)

(Koniec.)

Mi smo drugega mnenja. Zveza industrijcev v Ljubljani je od početka sem mirno in stvarno delovala v korist industrije v Sloveniji, v korist slovenskega gospodarstva. Mi smo uverjeni, da je sovražnik naše dežele in našega naroda, kdor nam hoče vzeti možnost industrijskega dela, brez kojega zapade Slovenija bednemu siromaštvu. Zveza industrijcev sme in mora govoriti v imenu slovenske industrije, imenom važnega dela našega narodno-gospodarskega organizma. Nikomur ne priznavamo, da je njegov narodni čut boljši nego naš in nikomur ne priznavamo, da sme opustošiti našo deželo in še veliko manje, da bi smel deportirati naše ljudi! V naši lepi narodni državi nas ne bo tepal niti tujec, niti rodni brat! Naj označimo misli g. Savića za fantazije ali za produkte prenapetega fanatizma, žalostno dejstvo je, da se njegove namere udejavljajo. V njegovem duhu je koncipirana nova carinska tarifa, v tem istem duhu se vodijo trgovska pogajanja s sosednimi državami.

Sklicujemo se na govor, ki ga je držal g. Josip Lenarčič na plenarni seji ljubljanske Zbornice dne 11. decembra l. 1925 in ravnotako na izvajanja g. Ivana Jelčina, predsednika Zveze trgovskih gremijev, v isti plenarni seji Zbornice. Omejiti se hočemo le na kratke pripombe k trgovinski pogodbi z Avstrijo. Dočim se je v tej pogodbi znižala uvozna carina na številne izdelke, ki jih proizvajamo doma, so v splošnem ostale carinske postavke na sirovine in poluizdelke nespremenjene. Znižala se je carina

na pohišstvo in na leseno embalažo, znižala se je carina na nefasonirano in fasonirano valjano železo, na lopate in motike, na sekire in sekirice, neglede na to, da vse te predmete izdelujemo doma. Nasprotno pa je neizpremenjena ostala carina na pločevino izped 1 mm, dasiravno se v tuzemstvu no proizva in jo moramo v velikih količinah uvažati za izdelovanje pločevina-aste embalaže, kuhinjske posode, okovja in ključavnice. Poskusili smo kar je bilo v naši moči, da dosežemo carinsko prostost za to pločevino, ali vsaj, da se vzpostavi prejšnja carina po 2 Din, a vsa naša prizadevanja so bila zaman. Tako se tlačji naša industrija in se na široko odpirajo vrata avstrijski in nemški konkurenci, ki je tem nevarnejša, ker se poslužuje cenene vodne poti iz Regensburga in Dunaja doli v Beograd. Visoke carine na industrijske potrebščine obremenjujejo našo usnjarsko in čevljarjsko industrijo, enako tudi našo industrijo papirja.

Ko druge države svobodno uvažajo črni premog, koks in staro železo, nasprotno celo zabranjujejo izvoz starega železa, se je pri nas v začudenje vsega sveta uvedla občutna carina na te produkte in osebno na staro železo, ki ga doma nimamo niti za 40% potrebe. In ne samo, da se položi na staro železo carina, marveč dovoli se njega uvoz le proti posebni odobritvi Ministrstva za trgovino in industrijo, koja odobritev se je ponovno odbila. V skladu s tako zlohotno politikom je omožna Primedba k tar. post. 538 Carinske tarife, ki predvideva znižanje carine na železno žico v debelini preko 2 mm, dokler se ne začne v zadostni količini izdelovati v zemlji. Notorično je, da morejo same Jesenice šestkrat pokriti domačo potrebo na tem produktu.

Vse te stvari vidijo in vedo v inozemstvu. Lahko si predstavljamo, kak vtis da delajo, kak renome da nam ustvarjajo. Vse to se godi v imenu patriotizma, v imenu obrambe države.

Ideje, ki smo jih tukaj pokazali, pričajo, da njih avtorji in zagovorniki ne poznajo industrijskega dela, da pa tudi ne poznajo modernih vojaških bojnih sredstev. Velike vojaške države Francija in Nemčija, pa tudi stara Rusija so imele največja industrijska centra baš v bližini državnih granic. Za to niso bili merodajni vojaški oziri, marveč samo načelo, da je postaviti industrijo tja, kjer so zanjo dani naravni pogoji. Dandanes se more reči, da lega tvornic v bližini meje ali v sredini države ne igra bistvene vloge, ker morejo zračne flotilje preleteti našo kraljevino v eni ali drugi smeri in z razstrelivi ali plini izvršiti napad na tvorniške naprave tudi v notranjosti dežele, še predno smo spravili v pozicijo prvi top.

Kadar se govori o preselitvi tvornic, se more misliti le na transport

njih notranje opreme, ker se poslopja, fundamenti, dimniki in peči ne da-jo prevažati. Te gradbene naprave tvorijo pri večini tvornic mnogo nad celovico investicij, tako da bi šli pri taki preselitvi v zgubo mnogi zlati milijoni. Nikdar ne bomo dopustili, da se taka potrata vrši na račun nas davkoplačevalcev. Misel pa, da se naj v velikem stilu deportirajo naši domači delavci, je tako gorostasna, da o njej ne moremo razpravljati. Prišli pa smo tako daleč, da morajo naši industriji pretežni del svojega časa in svoje umne sile potrositi v boju proti neprestanim šikanam in nepotrebnim težavam, namesto da bi svoje sile posvetili produktivnemu delu.

Vedno smo videli, da države zavarujejo svoje meje najprej s tem, da v obmejnih krajih dajejo narodu posebne privilegije in ga naredijo zadovoljnega in zavirljivega. Tako se ustvari privlačna sila. Zlasti mi v Sloveniji bi morali kazati srečno in zadovoljno lice, da ne zgubimo upanja na združitve z našimi rojaki, ki so po političnih mejah ločeni od nas. Mi si predstavljamo modro državno politiko vse drugače nego se nad nami prakticira.

Naša dolžnost je, da glasno in krepko spregovorimo, da pravčasno svarimo pred nedopustnimi, pogrešenimi eksperimenti. Mi zahtevamo, da država vodi industrijsko politiko v skladu z zdravimi načeli narodnega gospodarstva.

Trgovina.

Volitve v trgovsko zbornico v Beogradu. V nedeljo so se vršile v Srbiji volitve v trgovsko zbornico v Beogradu. V Beogradu se je volitev udeležilo 954 volilnih upravičencev, to je 44% vseh volilcev. V Beogradu je bilo izvoljenih 6 članov in sicer gg. Mihajlo Čurić, manufakturst, Voja Petković, izvoznik, Radjko Gavrilović, kolonijalist, Stevan Jovanović, trgovec z usnjem, Milan Todorović, izvoznik in Kosta Vukadinović, manufakturst.

Za uvoznike na Bolgarsko. Po novi odredbi ministra financ se prične na Bolgarskem pobirati obrini in dohodninski davek tudi od firm, ki nimajo tamkaj niti zastopstva, niti obratovališča, ampak trgujejo z Bolgarsko iz inozemstva, korespondenčnim potom. Pristojna davčna komisija bo davek odmerjala na podlagi poslovnih ponnud in odtegovala od vrednosti dobav. Proti višini davka se more vložiti pritožba tekom enega meseca po izvršenem plačilu.

Naši trgovski odnošaji z Albanijo. Po poročilih iz Beograda se med našo dr-

tožba na državni svet v teku 14 dni po priobčitvi.

Cl. 31. Vse denarne kazni po tem zakonu se izrekajo v korist »Fonda za podpiranje občinskih (mestnih) aprovizacij in konsumnih zadrug«, ki se osnuje pri ministrstvu socialne politike, a bo naložen pri državni hipotekarni banki. V to svrhu se uporabi tudi gotovina iz »Fonda za prehrano siromašnih«, zasnovanega po dosedanjem zakonu o pobijanju draginje, ki se tudi vnese v gornji fond.

Cl. 32. Pristojni odbori za določanje taks morajo pred določitvijo istih zaslišati: predstavnike udruženj, posameznih društvenih skupin, obstoječih v njih kraju, organizacij konsumentov in predstavnikov prodajalcev dotičnih življenskih potrebščin in prostorov za prenočevanje potnikov, ki taksirajo, kakor tudi posameznike, ki to zahtevajo.

Cl. 33. Po izvršeni določitvi taks dostavijo pristojni odbori svoje sklepe občinskemu sodišču (mestnemu odnosno občinskemu poglavarstvu), ki ima te sklepe objaviti prebivalstvu običajnim potom in predložiti na podpis zainteresiranim prodajalcem odnosno lastnikom dotičnih obratov. Občinsko sodišče (mestno, odnosno občinsko poglavarstvo) je

dolžno vršiti po svojih organih stalno kontrolo nad tem, da se sklepi imenovanih odborov, kakor s strani prodajalcev, odnosno obratov, tako tudi s strani kupecev izpolnjujejo.

Cl. 34. Proti sklepu pristojnih odborov za določanje taks imajo tako konsumenti, kakor zainteresirani lastniki obratovališč pravico pritožbe na komisije za kontrolo določenih taks v teku 3 dni in to prvi po objavi, a drugi po priobčitvi. Sestava teh komisij se bo predpisala s pravilnikom.

Cl. 35. Ta komisija ima tudi pravico, da po potrebi predhodno zasliši predstavnike zainteresiranih strank, kakor tudi posameznike. Komisija mora izdati sklep v teku 10 dni, a poslovala bo v pisarnah dotičnega velikega župana, odnosno uprave mesta Beograda. Prijavljena pritožba nima odločilne moči. Sklepi komisije so izvršni.

Cl. 36. Preiskave in presojevanja krivd, storjenih po tem zakonu, vrši v krajih Srbije in Črne gore sodnik, ki ga za to določi predsednik prvostopnega sodišči, a v drugih krajih kotarsko (srezko), okrajno sodišče. Proti obsodbi imajo prizadeti pravico pritožbe v roku 3 dni po objavi na pristojno prvostopno

sodišče, odnosno na okrajno sodišče (sodni stol) po obstoječih predpisih.

Cl. 37. Izvršne obsodbe se objavljajo v »Službenih Novinah« na stroške obsojenca, kakor tudi v »Uradnem listu« dotične oblasti, ako obstoji, ali v lokalnih listih.

Cl. 38. Kaznovanje prestopkov po tem zakonu zastari tekom leta dni od dneva izvršitve prestopka, ako bi bila izvedena preiskava.

Cl. 39. Sojenje kaznivih dejanj po tem zakonu se vrši na podlagi zbranih dokazov in po svobodnem sodnikovem prepričanju.

Cl. 40. V vseh zadevah, glede katerih se postopa po dosedanjem zakonu o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne špekulacije, se ima izza dneva uveljavljenja tega zakona nadaljevati po predpisih istega.

Cl. 41. Minister socialne politike ima pravico in dolžnost vrhovnega nadzora nad izpolnjevanjem vseh predpisov tega zakona.

Cl. 42. Pri ministrstvu socialne politike se določi posvetovalni gospodarski odbor, katerega člane določi minister socialne politike in ki mu bo dajal potrebna mnenja v svrhu izvrševanja tega za-

kona. Ta odbor se sestavi iz 7 članov. Točnejša določila o delokrogu tega odbora bodo predpisana s pravilnikom.

Cl. 43. Občinska sodišča (občinska odnosno mestna poglavarstva) in policijske oblasti so dolžne, a vsak posamezni državljan ima pravico, da za kaznjiva dejanja po tem zakonu, za katere dozna, vložiti tožbo pri pristojnem sodišču.

Cl. 44. Vloge, tožbe in pritožbe po tem zakonu ne podležejo plačanju taks.

Cl. 45. Minister socialne politike se pooblašča, da predpiše pravilnik za izvršbo tega zakona.

Cl. 46. Ta zakon stopi v veljavo izza dne, ko ga kralj podpiše, a obvezno zakonsko moč dobi 15 dni izza dneva objave v »Služb. Novinah«. Izza tega dne zgubi veljavnost zakon o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne špekulacije z dne 30. novembra 1921 in vsi drugi zakoni in zakonski predpisi, ki so v nasprotju s tem zakonom. Poročamo našem ministru socialne politike, da zakon objavi, a vsem našim ministrom, da se brigajo za njegovo izvršbo, oblastim pa zapovedujemo, da po tem zakonu postopajo, a vsem in vsakemu da se mu pokorava.

ZAVO in Albanijo v kratkem sklence trgovska pogodba. Albanski pravosodni minister...
Besgrad. Juznosrbski gospodarski krogi si obetajo od te pogodbe precejšnjih koristi, ker so dobavljali dosedaj albanski les preko italijanskih posredovalcev.

Rusija je uvela trgovinske registre. Pred kratkim je ljudski komisariat za trgovino uveljavil zakon, po katerem se po vzgledu trgovskih registrov v ostali Evropi uvede trgovsko-sodno protokoli-ranje trgovskih firm.

Ogrski trgovski stiki z Rusijo. — Po časopisnih poročilih odpotuje bivši zunanji minister Gratz v kratkem v Moskvo, da izvede pogajanja za ustanovitev rusko-ogrsko trgovske družbe, ki naj pospešuje medsebojne trgovske odnose.

Zastopniki za razpečevanje pianinov in klavirjev se iščejo. Interesenti naj pošljejo svoj naslov zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Cehoslovaška zunanja trgovina. V 11 mesecih l. 1925 je Cehoslovaška izvozila za 16.848, uvozila pa za 15615 milijon kron blaga. Njena trgovska bilanca za navedeni čas je torej za 1233 milijon kron aktivna. Bilanca je aktivna napram Avstriji (za 1766), Angliji (za 803), Rumuniji (za 426), naši državi (za 305), Švici (za 182), Ogrski (za 128) in Italiji (za 17,6 milijon evrov), pasivna pa napram Nemčiji (za 1239), Poljski (za 448), Franciji (za 377,9), Zedinjenim državam Severne Amerike (za 328), Holandski (za 226) in Belgiji (za 82,7 milijon evrov).

Indeks za veletrgovino na Ogrskem. Po statističnih podatkih državnega urada za statistiko je znašal indeks za veletrgovino na Ogrskem v mesecu novembru 1925 18611, torej za 17% manj nego v mesecu oktobru 1925, ko je znašal 18 tisoč 924. V mesecu novembru se je pocalila pšenica, rž in moka, pocalilo pa se je meso in mesni izdelki.

Udruženje ameriških importerjev. — V kongresu združenih držav Severne Amerike se je na inicijativo trgovskih interesentov vložil zakonski načrt ki predvideva Zveze uvoznikov v svrhu skupnega nakupa važnih inozemskih sirov, na primer surove svile, kalija in kavčuka.

Industrija.

Pospeševanje industrije v Angliji. — Federacija angleških industrijcev je predlagala vladi, da dovoli industrijam, ki nadomeščajo zastarane stroje ali strojne naprave modernizirajo, kreditne olajšave. Nadalje so industrijci predlagali, da se ustanovi »svet za industrijski razvoj«, ki naj bi preizkušal prošnje za kredite in razmotril metode za znižanje produkcijskih stroškov in zvišanje delazmožnosti.

Kako štiti Italija svojo industrijo? — Italijanski ministrski svet je naročil vsem civilnim in vojaškim oblastvom ter vsem ustanovam, ki so pod državnim nadzorstvom ali so v katerem koli oziru odvisne od državne uprave, da pravljajo za razpravo o načrtu kartelnega zakona. Gospodarski krogi žele, da se zakon omeji samo na preganjanje kartelov, ki bi škodovali domačemu konzumu, da pa naj ne dela težav kartelom, ki imajo nalogo organizirati izvoz in produkcijo. Po sedanjem poteku priprav se pričakuje, da se bo vlada po možnosti ozirala na želje gospodarskih krogov.

jejo pri nakupu industrijskih produktov prednost domačim izdelkom. Ta odredba zadeva stroje, strojne naprave, manufakture, vse finalne produkte in surovine. — Oni, ki bi se ne ravnali po tej odredbi, bodo zaradi zanemarjanja službe strogo kaznovani.

Cehoslovaški kartelni zakon. Gospodarski krogi na Cehoslovaškem se pri-

Denarstvo.

Nov denar po 5 dinarjev. Nov denar po 5 Din, ki je dospel te dni iz Francoske preko Sušaka, prične Narodna banka v najkrajšem času spravljanje v obtok.

Koliko kovanega drobiža je stranka dolžna naenkrat sprejeti? Na to vprašanje v »Slovenec« z dne 15. januarja 1926 objavlja delegacija ministrstva financ v Ljubljani uradno: Po čl. 8 »Pravilnika o kovanju uradnega zlatega denarja in o kovanju drobiža« z dne 18. 11. 1924, J. br. 34.010 niso ne državne ne samo-

upravne blagajne in tudi ne drugi vezani, sprejemati ob enem izplačilu nad Din 100.— v novcih po Din 0,50, nad Din 200.— v novcih po en dinar in nad 500 Din v novcih po dva dinarja. — Po čl. 5 »Zakona o kovanju drobiža iz nikla in gance« z dne 30. decembra 1921 niso primorani sprejemati ne posamezniki ne državne blagajne ob istem izplačilu drobiža po 10 dinarskih par več nego za 10 dinarjev in drobiža po 5 dinarskih par ne več nego za 5 dinarjev. — Pravilnik in zakon sta dobesedno objavljena v Uradnih listih št. 116/366 z dne 13. decembra 1924 in št. 114/368 z dne 4. 11. 1922. — Delegat: Dr. Šavnik s. r.

Carina.

Carinski zlati ažio. Naša država: 1 zlati dinar = 11 pap. dinarjev; Avstrija: 1 zlata krona = 1,44 šil.; Ogrska: 1 zlata krona = 14.500 pap. kron; Rumunija: 1 zlati lej = 40 pap. lejev; Italija: (za čas od 21. do 27. decembra 1925) 379% (100 zlatih lir = 479 pap. lir); Bolgarija: 1 zlati lev = 15 pap. levov.

Carinske ugodnosti za uvoz elektromotorjev. Ministrstvo trgovine in industrije je odločilo, da se bodo v bodoče izdajala potrdila, da se elektromotorje ne izdelujejo v naši državi samo, ako bo šlo za motorje, ki naj proizvajajo preko 50 konjskih sil.

Carinjenje poštnih paketov v Italiji. Italijanske carinarnice ocarinjujejo tudi poštno pakete v teži preko 5 kg po pogodbeni (minimalni) tarifi, ako je iz poštno spremnice razviden izvor iz države, s katero ima Italija trgovsko pogodbo. Za teže poštnih paketov ni določena maksimalna teža.

Davki in takse.

Trošarine prosta nabava bencina. — Generalna direkcija posrednih davkov je z razpisom br. 124 ex 1925. odredila, da morajo prosilci za trošarine prosto nabavo bencina priložiti svojim proš-

njam tudi potrdilo o plačanem neposrednem davku. Brez takega potrdila se prošnje za trošarine prosto nabavo bencina ne bodo meritorno odobravale.

Roki za pritožbe proti razsodbam zaradi trošarinskih prestopkov. Generalna direkcija posrednih davkov je z razpisom br. 123 ex 1925. opozorila trošarinske oblasti, da znaša rok za vlaganje proti pritožbam zaradi trošarinskih prestopkov deset, a ne petnajst dni, kakor to nekatera oblastva v razsodbah napačno poučujejo obsojene stranke. Nadalje je tudi napačno, da se stranke navajajo, naj vlagajo pritožbe naravnost pri generalni direkciji, ker se morajo take pritožbe vlagati pri oblastvu, katero je izdalo razsodbo.

Vlaganje dohodninskih napovedi. Dne 31. t. m. poteče rok za vlaganje dohodninskih napovedi. Kdor ne more napovedi vložiti v določenem roku, naj vloži pravočasno prošnjo za podaljšanje roka. Iz Ljubljane dobivamo v tem oziru pritožbe od posameznikov, da davčna administracija podaljšuje na utemeljene prošnje rok kvečjemu za en mesec, češ da ima nalog pravočasno dovršiti dohodninsko priredbo za l. 1926, dasi je jasno, da podjetja, ki imajo obsežne obrate, podružnice itd., tudi v podaljšanem roku ne bodo mogla vložiti napovedi, ker ne bodo do takrat definitivno mogla skleniti knjigovodstva.

Promet.

Telefonski promet med Kranjem in Prago. Minister počte in brzojava je na prošnjo »Jugoslovansko-češke tovarne bombaževih tiskanin d. d. v Kranju« dovolil otvoriti telefonsko relacijo Kranj-Praga na ta način, da se vsled preobremenitve linije morejo razgovori vršiti samo proti predplačilu. Taksa od note časa znaša 2,75 zlatih frankov. Od takse pripade 1 frank naši, 0,75 avstrijski in 1 zlati frank češkoslovaški poštni upravi.

PEBECO preparat. D. pot za Jugoslavijo: „GIFOKA“ družba z o. z. Maribor.

RAZNO.

Konferenca trgovskih in obrtniških zbornic v Zagrebu. V četrtek, dne 21. t. m. se je vršila v Zagrebu na inicijativo zborničnega tajnika g. dr. Windischerja konferenca tajnikov vseh trgovskih in obrtniških zbornic v naši državi. Na konferenci so se dogovorile glavne smernice za kongres vseh zbornic, ki se vrši dne 24. in 25. junija 1926 v Ljubljani z nastopnim dnevnim redom: 1. Naše narodno gospodarstvo in naše pomorstvo. 2. Pomorska uprava. 3. Naša zunanja trgovina in trgovinska politika v zvezi z interesi našega pomorstva. 4. Pospeševanje našega pomorstva. Poleg tajnika g. dr. F. Windischerja se je konferenca udeležil tudi tajnik g. dr. Ivan Mahorič.

Novi tajnik Zanatske komore v Beogradu. Namesto dosedanega tudi v slovenskih obrtniških krogih znanega tajnika dr. Hajduk-Veljkoviča, ki je bil imenovan za inspektorja poljedelskega ministrstva, je bil na zadnji plenarni seji zanatske komore imenovan za tajnika g. Milorad Stefanović, dosedaj načelnik v ministrstvu za notranje zadeve.

Minister dr. Krajač na potu skozi Ljubljano. V četrtek dne 21. t. m. se je peljal iz Švice preko Ljubljane v Beograd minister g. dr. Krajač. Na kolodvoru sta poleg načelnika g. dr. Marna pozdravila g. ministra zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani podpredsednik g. Ogrin in tajnik g. dr. Pless, ter ga informirala o tekočih gospodarskih vprašanjih.

Naš kralj o gospodarskih razmerah v naši državi. Ameriški listi priobčujejo razgovor našega kralja s poročevalcem lista »United Press« o naših gospodarskih in finančnih razmerah. Kralj je uvodoma omenjal težave pri vpoveditvi gospodarstva v povojni dobi in prizadevanja za izboljšanje položaja. Prebivalstvu se nalagajo občutna bremena, ki dosega do 35% dohodka. Nadalje je kralj ugotovil napredek v finančnem pogledu v zadnjih letih in poudarjal, da je zaupanje inozemstva napram naši drža-

vi vedno večje. Glede vojnih dolgov je kralj izrazil upanje na čimprejšnjo ureditev, ker se naša država zaveda velike pomoči zaveznikov v svetovni vojni, ki se je našemu narodu vsilila, mu pa kljub temu donesla uresničenje želje davnih rodov.

Frankfurtski velesjem. Opozarjamo na letčni pomladanski frankfurtski velesjem, ki se vrši za splošni oddelek od 11. do 14. aprila in za tehnični oddelek od 10. do 14. aprila. V okvirju velesjema se vrši letos tudi avtomobilna razstava, ki bo trajala od 3. do 14. aprila.

Brezplačni vizum za Nemčijo. Nemško zunanje ministrstvo je odobrilo, da nemški konzulati izdajajo brezplačni vizum za posetnike frankfurtskega velesjema, če se potni list predloži potom častnega zastopstva tega velesjema ter se v tem slučaju posetniku ni treba osebno zglasiti pri konzulatu. Častno zastopstvo pa prevzame v tem slučaju garancijo, da bo oni, ki dobi brezplačni vizum, resnično posetil velesjem, ter da proti dopotovanju v Nemčijo ni nobenih zaprek. Namerava se tudi, radi olajšanja pri izpostavi vizuma za sejmski posej, da bodo ta vizum izdajala častna zastopstva v okrajih, kjer ni konzulata. Da se posetnikom velesjema da prilika, da po obisku velesjema posetijo tudi druga mesta, kjer imajo trgovske opravke, se lahko vizum izda tudi za druga mesta. Vse informacije pri častnem zastopstvu za Slovenijo: Milinković & Co., Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Vinski zakon. Ministrstvo poljedelstva izdeluje načrt vinskega zakona, ki bo veljal za celo kraljevino. Zakonski načrt bo obsegal vse potrebne mere za izboljšanje kvalitete naših vin. Z zakonom se namerava ustanoviti tudi za izvajanje zakona potrebne državne institucije.

Vojaški arzenal v Sarajevu. V okolici Sarajeva namerava vojaška uprava sezidati vojaški arzenal za izdelovanje artiljerijske municije. Na račun reparacij v Nemčiji naročeni stroji so večinoma že

došli. Arzenal se sezida v okolici vojaškega pirotehničnega instituta in bo v začetku zaposloval približno 2000 delavcev. Svoje potrebščine bo dobavljal v prvi vrsti iz državnih železarn v Varešu in v Zenici.

Umetna svila iz Italije. V pretečenem letu se je izvoz umetne svile iz Italije izdatno dvignil. Statistika, ki je objavljena sicer samo za dobo do konca meseca avgusta 1925, izkazuje, da je Italija v prvih osmih mesecih izvozila v l. 1923 1033, v l. 1924 2771 in v l. 1925 5554 ton umetne svile.

Italija izkorišča gozdove Albanije. Italijanska vlada je pooblastila prometnega ministra, da ustanovi podjetje za izkoriščanje gozdov v albanski republiki, da si na ta način pribavi železniške pragove, stavbeni in drugi za njegove namene potrebni les, katerega bo prodajalo tudi drugim konzumentom. Za stanovitev podjetja je dobil prometni minister na razpolago znesek 30 milijonov lir.

Gospodarski položaj Nemčije v mesecu decembru 1925. V drugi polovici l. 1925 nastala gospodarska kriza se je v mesecu decembru 1925 izdatno poostрила. Najbolj značilno za presojo gospodarskega položaja je število brezposelnih oseb. Število oseb, ki je prejemale državno podporo za brezposelne, je znašalo dne 1. julija 1925 samo 195.000, a se je do 1. decembra 1925 povišalo na 669.130, do 15. decembra 1925 pa je narastlo na 1.057.031. Za primerjavo navajamo, da je znašalo število brezposelnih oseb dne 15. decembra 1924 458.125, dne 1. julija 1924 pa 240.766. Po gospodarski krizi so najbolj prizadeti premogovniki v ruhrskem ozemlju, železna industrija, avtomobilna industrija, oblačilna stroka, stavbarstvo, poleg teh pa tudi prometni obrati. Samo v nekaterih panogah živilske stroke, predvsem v mlinski in mesni industriji, ter v gornje- in spodnješkkih premogovnikih je bil položaj nekoliko ugodnejši. Na tobačno industrijo in na detajlno trgovino so vplivali prazniki, da izkazujejo nekoliko ugodnejše uspehe.

Kako pospešuje Avstrija tujski promet! Na podlagi zakona, katerega je lanskoleto sklenil ameriški kongres glede ukinitve, odnosno znižanja pristojbin za potne liste v potniški prometu med Ameriko in inozemstvom, je Avstrija po daljših pogajanjih sklenila z Ameriko pogodbo za ureditev medsebojnega potniškega prometa. Po tej pogodbi se od dne 15. februarja 1926 zniža za zavabna in poslovna potovanja v obe državi pristojbina za vizum od 10 na 2 dolarja, odnosno na 14,55 šilingov, pri čemur pa bo potni list veljal za več potovanj tekom enega koledarskega leta. Za prehodna potovanja je določena pristojbina na 25 centov, to je 1,8 šilinga za večkratni prehod tekom enega leta. Za izseljenike obeh držav ne veljajo navedena pogodbeno določila. Ameriški interesenti poudarjajo, da bo znižanje potniških pristojbin jako ugodno vplivalo na tujski promet med Ameriko in Avstrijo, ker je večina Američanov vsled visokih potniških pristojbin obiskalo samo nekaj držav. Umestno bi bilo, da bi tudi naša država začela misliti v tej smeri na pospeševanje tujskega prometa ravno od strani ljudi, ki bi nam mogli izdatno koristiti.

Drobne vesti. Družba Soia Viscosa v Torino je napravila z umetne svile nadomestilo za volno. Blago je podobno živalski volni in se da presti in tkati ali samo ali pa skupaj z volno. Cena novega produkta je nižja kakor cena najslabše in najbolj cenene volne. Morebiti pomeni to preobrat v tekstilni industriji. Sicer smo pa v odstavku o »Volni« pred par meseci že pisali o nadomestilih, a smo pridejali, da imajo vsa nadomestila res iste lastnosti kot volna, samo toplote ne dajo nobene. To pa spet ni nič. — Znanemu Schwarzenbergu na Češkem so predpisali oddajo premoženja v ogromnem znesku 200 milijonov Kč. Sicer ima Schwarzenberg tudi po agrarni reformi res še zmeraj velikanske latifundije, 172.000 hektarov, a vseeno se mu označena svota zdi prevelika in se bo proti odmeri pritožil. — V času od 10. do 20. decembra 1925 se je obtok denarja v Rusiji povečal za 20.058.000 rubljev. — Po ugotovitvi ljudskega komisarijata za finance je plačal v zadnjih treh mesecih

v Rusiji vsak meščan 2 rublja in 8 kopek davkov. Meščani davke redno plačujejo, kmetje pa ne. — Na trgu mineralnega olja je tendenca za bencin in za petrolej trdna. Trdijo, da bodo prodajne zmognosti za bencin letos še dosti boljše kot so bile lani. Ruská nafta je začela na evropskem trgu zelo prodirati, pa pravijo, da ni tako dobra kakor rumunska ali poljska. O petroleju in o naraščanju njegovega pridobivanja od leta 1875 do danes bomo priobčili poseben članek.

Ljubljanska borza.

petek, 22. januarja 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921, den. 76.50, bl. 77.50; Tobačne srečke iz leta 1881 den. 308; Zastavni listi Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Celjska posojila d. d., Celje, den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 210; Merkantilna banka, Kočevje, den. 100, bl. 104; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, den. 964; Slavenska banka d. d., Zagreb, den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind.,

Ljubljana, den. 175, bl. 185; Strojne tov. in liv. d. d., Ljubljana bl. 125; Trbovelj. prem. družba, Ljubljana, den. 334, bl. 342; Združene papirnice Vevče, Goriscane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 110; Stavbna družba d. d., Ljubljana, den. 100; bl. 110; Sešir, tovarna klobukov d. d. Stofja Loka, den. 115.

Blago: Hrastova drva, 1 m dolž., suha, feo nakladalna postaja, 5 vag., den. 17.40, bl. 17.40, zaklj. 17.40; hrastovi plohi, neobrobjeni, 60, 70, 80, 90, 100, 120 mm (največ od 60, >0 120 mm), 2/3 = I., 1/3 = II., dolž. od 3-5 m, šir. od 20 cm napr., media 80 cm, feo vag. Postojna tranz.1 vag., den. 1100, bl. 1100, zaklj. 1100; deske, smreka, jelka, 20 mm, I., II., z malo III., 4 m, media, najmanj od 25 cm, feo vag. Postojna tranz., 1 vag., den. 560, bl. 560, zaklj. 560; pšenica 76, 2%, feo vag. bačka postaja, bl. 312.50, koroza stara, feo vag. bačka postaja bl. 165; koroza, umetno sušena, feo vag. slavonska postaja, bl. 150; koroza, umetno sušena, feo vag. Postojna tranz., 2 vag., den. 185, bl. 185, zaklj. 185; koroza, času primerno suha, kval. gar., feo vag. slavonska post., 2 vag., den. 120, bl. 120, zaklj. 120; koroza, času primerno suha, feo vag. bačka postaja, za II., bl. 125; koroza, času primerno suha, feo vag. bačka postaja, za III., bl. 130; koroza, času primerno suha, feo vag. bačka postaja, za IV., bl. 135; koroza, času primerno suha, feo vag. bačka postaja za V., bl. 140; oves slavonski, rešetan, feo Postojna tranz., den. 220, bl. 225;

ječmen 66 67, par. Ljubljana, bl. 235; ječmen, zaduhel, krmilni, feo Ljubljana, bl. 200; ajda domača, feo vag. slov. postaja, den. 260; ajda poljska, jugocarinjena, feo jugomeja, den. 262.50; rž 73 kg, glasom vzorca, feo vag. bačka postaja, bl. 212; rž domača, feo vag. slovenska postaja, bl. 225; proso domače, feo vag. slov. postaja, bl. 215; proso glasom vzorca, feo Ljubljana, den. 200, bl. 225; otrobi pšenični, drobni, feo vag. Ljubljana, 1 vag., bl. 140, zaklj. 140; ječice, zlatorumene, feo vag. dol. post., den. 250; Ia Portlandcement »Salona-Tour, feo vag. Solin: v jutavreah po 50 kg, bl. 40; v papirnatih vrečah po 50 kg, bl. 45; v sodih po 150, 180, 200 kg, bl. 52.50.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija drž. železnic v Ljubljani sprejema do 26. januarja t. l. ponudbe za dobavo 3.200 kg karbolineja in za dobavo 20 kg lima za jermena; do 29. januarja t. l. za dobavo 2.500 kg cunj, za dobavo 2000 kg parafina, za dobavo 100 tisoč kg živega apna ter za dobavo 500 kom. klobučevinastih pramen; do 3. februarja t. l. ponudbe za dobavo 4 kom. osi za tenderje. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te

direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertaine licitacije: Dne 4. februarja t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 350.000 kg ovsá. Dne 18. februarja t. l. pri 16. artilerijskem polku (v vojašnici kralja Aleksandra I.) v Ljubljani glede oddaje v zalup konjskega gnoja. — Dne 25. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 8400 komadov spiralnih svetrov za kovino in različnih pil ter glede dobave 244 komadov kolesnih obrocev; pri upravi drž. monopolov v Beogradu glede dobave 34 kom. kontrolnih ur; pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave 32 avtoplaščev in 38 zračnih cevi; pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave bakrenega materiala (bakrene peči, cevi, pločevine, palice). — Direkcija drž. železnic v Zagrebu javlja, da se licitacija glede dobave 23 garnitur jeklenih Broan cevi za lokomotive preloži od 10. februarja t. l. na 3. marca t. l.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopju)

Brzojavko: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

GROM

D. Z. O. Z.

carinsko posredniški in spedijski bureau

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 41

Nastav brzojavkam:

Podružnice:

Telefon interurban šte. 454

MARIBOR, JESENICE, RAKEK.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod najkulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spainih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

MOTOCIKLI Jugo-Auto Ljubljana

B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovska potovanja. Nove znižane cene za 1926. Tel. 236

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo Lasna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Trgovci! Obrtniki!

Pri tvrdki

JOSIP PETELINC LJUBLJANA

blizu rešernovega spomenika, ob vodi dobite vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje na veliko in malo po najnižji dnevni cen.

KJE SE KUPI? Le pri tvrdki Josip Petelinc Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znani znamki Grizner - Adler - Phoenix. Istotam nosomezno dele za stroje in kolesa, igle, oja, torzura, pnevmatika. Posit u voženju na stroji. Večletna garancija! Na vel ko! Na malo!

Brodersko akcionarsko društvo
Sedež: Beograd „OCEANIA“ Revolučija: Sušak
Glavno odpravništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega 1. meseca
„Šibenika“	4. „
„Sušaka“	10. „
„Trsta“	18. „

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelona, Valencia, Oran, Meilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Teneriffe in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstidnevna trgovska proga za Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruže za: Patras, Kalzato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

VINOČET

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, ňudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posešnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552